

[Ministeren for udenrigsøkonomi.]

Fondens oprettelse skal ses på baggrund af det økonomiske pres, som de industrialiserede lande er blevet udsat for i forbindelse med energikrisen. Fonden kan yde lån til medlemmer, der er stillet over for alvorlige betalingsbalancevanskeligheder. Fonden har ingen egentlig egenkapital, men skal, når behov opstår, rejse de fornødne midler til ydelse af lån til medlemmer, som har anvendt ansøgning derom. De øvrige medlemmer hæfter for fondens udlån i forhold til deres kvota. Kvotaen danner den absolutte overgrænse for et medlems hæftelse for fondens udlån, medens medlemmet selv under visse betingelser har mulighed for at låne op til det dobbelte eller mere af sin kvota.

Hvert medlemsland har en repræsentant i fondens bestyrelse. For Danmarks vedkommende vil repræsentanten blive udpeget af finansministeriet, som i øvrigt i samarbejde med det økonomiske sekretariat og Nationalbanken vil administrere de danske forbindelser med fonden.

Fondens udlånsbemyndigelse ophører efter 2 år, medmindre aftalen revideres inden dette tidspunkt.

Idet jeg henviser til forslaget og bemærkningerne hertil, tillader jeg mig at anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Socialministeren (Eva Gredal):

Herved skal jeg for folketinget fremsætte *forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m.v.)* og *forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser).*

Forslagene går ud på med virkning fra den 1. april 1975 at forhøje den færøske folke- og invalidepension, således at der sker en ajourføring af de færøske satser til nogenlunde samme højde som de tilsvarende danske satser pr. 1. april 1974. De færøske satser er senest ajourført den 1. oktober 1972.

Det følger af den færøske lov om offentlig forsorg, at enkepensionen forhøjes i takt med folkepensionen.

Baggrunden for forslagene er, udover at de færøske satser med mellemrum reguleres under hensyn til de tilsvarende danske satser, at der på Færøerne som i det øvrige Danmark har været tale om stigende leveomkostninger og højere lønniveau.

Merudgifterne ved forslagene er anslået til 8,4 mill. kr., hvoraf halvdelen skal bæres af statskassen, medens den anden halvdel afholdes fra færøsk side.

Da forslagene skal have virkning fra 1. april 1975, skal jeg anbefale dem til tingets hurtige og velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1. april 1974-31. marts 1975.

(Lovforslag nr. 210. Fremsat 30/4 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Wilhelm (VS):

Jeg har godt nok forstået, at man mange gange ikke har sagt noget ved første behandling af tillægsbevillingslovsforslaget, og jeg har også slået op og set, at man sidste år ved anden behandling siger, at her plejer man heller ikke rigtig at sige noget; derefter kommer der en tredje behandling, som drukner i den almindelige afslutningsdebat. Jeg synes ikke, det er helt rimeligt, og måske specielt ikke i år, hvor tillægsbevillingslovsforslaget viser så store afvigelser fra den finanslov, det har sit udgangspunkt i. Disse ændrede tal og skøn har jo været meget omtalt i pressen. Da VS ikke har adgang til finansudvalget, hvor disse ting vil blive drøftet, vil jeg benytte lejligheden til i hvert fald et par korte bemærkninger.

Denne tillægsbevillingslov er så at sige en sygejournal, foreløbig over det år, hvor krisen satte ind. Ved journalens start, da man lagde budgettet, var man ret optimistisk. Man troede i virkeligheden, det var en åreladning, man havde brug for, og man opererede med et kasseoverskud på 1,5 mia kr. I løbet af perioden bragede det altså ind over os: krisen, arbejdsløsheden, kasseoverskuddet, der blev ændret til et kasseunderskud på over 3 mia kr. Tillægsbevillingsloven beskriver ganske vist kun symptomerne, men viser alligevel krisen nok så klart.

Hvad var det, der gik anderledes, end man ventede? Ja, hvis vi bare ser på symptomerne, som man jo gør i en sådan lov, så skyldes ændringen først og fremmest, at indkomstskatten gav et provenu, der var ca. 3 mia kr. mindre end forventet. I betragtning af at

[Wilhjelms.]

kronen i perioden blev forringet endnu hurtigere, end man forventede, da man budgetterede, svarer det faktisk til, at den danske befolkning i dette netop afsluttede finansår havde en indtægt, der lå op mod 20 pct. lavere, end man ventede, da man lavede finansloven.

Et andet sted, det gik galt, var vedrørende momsindtægterne, som blev 1,5 mia kr. lavere end forventet. I betragtning af at priserne steg hurtigere, end man regnede med, svarer det faktisk til, at den danske befolkning i dette år havde et forbrug — det kan jo stort set måles ved momsprovenuet — der var en 15-20 pct. lavere, end man skønnede, da man opstillede budgettet.

Og så er der den store udgiftsstigning. Den viser sig på arbejdsministeriets tal med 170 pct.s stigning i forhold til det, man budgetterede, hvad angår arbejdsløshedsforsikringen.

Der var også steder, hvor det gik anderledes end ventet. Der er en tilsyneladende uventet besparelse på socialministeriet, som ikke er særlig opløftelig heller, idet den nemlig, som der står i finansministerens fremsættelsestale, og som man også kan se på posterne i lovforslaget, simpelt hen skyldes, at den fantastisk markante nedgang i antallet af nye invalidepensionister fortsatte i 1974-75. Vi har for få uger siden set en beskrivelse i dagspressen, baseret på Ugeskrift for Læger, af, hvordan frygten for hetzen mod invalidepensionisterne førte til en 25 pct.s reduktion i antallet året før. Endnu er opgørelserne ikke nået frem til det år, vi behandler her, men her er der igen en fortsat rapid nedgang i antallet af nyttilkomne invalidepensionister. Ikke fordi folk har fået det bedre på deres arbejdsplads, ikke fordi de bliver mindre syge eller invaliderede, men simpelt hen på grund af den politiske hetz, der har været imod disse nedslidte mennesker.

Jeg vil slutte med at sige finansministeren tak, fordi han i sin skriftlige fremsættelse så at sige lægger op til en diskussion — det kan jeg se vi ikke når i dag, men det gør vi måske en anden gang — en diskussion af hele det problem, som dette lovforslag jo er et udtryk for. Det synes jeg sådan set er meget godt. Jeg er selvfølgelig ikke særlig enig med ham i det, han siger:

„Som det ses, har konjunkturedgangen bevirket, at visse udgifter automatisk er blevet højere og visse indtægter automatisk lavere end skønnet på finansloven. Denne påvirkning af visse poster på budgettet, der i den økonomiske teori kaldes „automatiske stabilisatorer“, skulle i sig selv virke udjævnen på konjunkturerne. Men disse kræfter har ikke været stærke nok til at afbøde det økonomiske tilbageslag.“

Altså tak for, at man overhovedet lægger op til en diskussion af, hvad det egentlig er, der foregår i vores økonomi, hvad det er, der sker, når krisen pludselig brager løs over os, men ikke nogen særlig tak for bidraget til forståelsen af disse ting. Det her, ja, det er sandsynligvis lært på Københavns universitet, før studenterne begyndte at ødelægge uddannelserne med al deres marxistiske snak, ikke sandt. Dér står man så, fuldstændig klædt af til skindet, og siger: disse, som det hedder „i den økonomiske teori“ — *den* økonomiske teori, der findes kun én, den borgerlige økonomiske teori — disse såkaldte „automatiske stabilisatorer“, de har altså ikke rigtig virket, en fuldstændig blind tro på de keynesianske mekanismer til at køre dette samfund gennem skærene. Den gik altså ikke i 1974-75, den kommer heller ikke til at gå i fremtiden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Ændringer vedrørende førtidig folkepension, rådighedsbeløbet, refusion m. v.).

(Lovforslag nr. 213. Fremsat 29/4 75).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages de un-